

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1309

Vragen van het lid **Inge van Dijk** (CDA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *sportverenigingen die alleen met ondersteuning van onder meer betaalde krachten blijven functioneren* (ingezonden 7 februari 2024).

Antwoord van Minister **Helder** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 25 maart 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1102.

Vraag 1

Wat is uw reactie op het onderzoek van het Mulier Instituut, waaruit blijkt dat sportverenigingen weinig ondersteuning krijgen bij regeldruk, verduurzaming en sportklimaat?¹

Antwoord 1

In het rapport concluderen de onderzoekers dat «een deel van de bestuurders (meer) externe hulp kan gebruiken» op de thema's regeldruk, verduurzaming en sociaal pedagogisch veilig sportklimaat. Ze maken daarbij de nuance dat het niet de onderwerpen zijn waar bestuurders zich het meeste zorgen over maken. Bestuurders zijn volgens hen vooral druk met de dagelijkse verenigingspraktijk zoals ledentallen, kader, financiën en de verenigingscultuur. Ik ben van mening dat het bieden van ondersteuning op de genoemde thema's de dagelijkse praktijk van de bestuurders kan vereenvoudigen. Zo kan verduurzaming bijdragen aan gezonde verenigingsfinanciën en is een sociaal en pedagogisch veilig sportklimaat een belangrijk aspect van de verenigingscultuur dat bijdraagt aan ledenbehoud. Daarbij geven de onderzoekers aan dat sportbonden en (lokale) overheden zich bij ondersteuning moeten verplaatsen in het perspectief van verenigingen. In het bijzonder is het volgens de onderzoekers een aandachtspunt dat procedures en taalgebruik waar mogelijk vereenvoudigd worden. Deze aanbeveling neem ik ter harte en zal ik waar mogelijk uitdragen in mijn contact met partijen die ook verenigingsondersteuning aanbieden.

¹ Mulier Instituut, 5 februari 2024, «Sportverenigingen krijgen weinig ondersteuning bij regeldruk, verduurzaming en sportklimaat» (Sportverenigingen krijgen weinig ondersteuning bij regeldruk, verduurzaming en sportklimaat | Mulier Instituut)

Vraag 2

Wat is hierbij specifiek uw reactie op het standpunt van NOC*NSF, die nadrukkelijk pleit voor structurele steun en inzet van betaalde krachten om de unieke Nederlandse sportverenigingscultuur te behouden?²

Antwoord 2

In ons land sporten bijna negen miljoen Nederlanders wekelijks. Vier op de tien wekelijkse sporters doet dat binnen een van de 22.000 sportverenigingen die ons land rijk is. Dat kunnen ze alleen doen omdat ongeveer één miljoen vrijwilligers zich hier belangeloos voor inzetten. Als bestuurslid, scheidsrechter, barmedewerker of één van de vele andere functies maken zij samen deze unieke verenigingscultuur.

En hoewel het aandeel vrijwilligers al jaren stabiel is, zien we wel dat de taken van vrijwilligers door de jaren heen veranderen. Want de eisen die aan verenigingen worden gesteld zijn voor sommige vrijwilligers te ingewikkeld of kosten hen te veel tijd. Om de welwillende en gedreven vrijwilliger te behouden kan het een oplossing zijn om dergelijke taken deels onder te brengen bij betaalde krachten.

Vraag 3

In hoeverre bent u van mening dat met het Sportakkoord II invulling wordt gegeven aan de wens van NOC*NSF?

Antwoord 3

Om vrijwilligers te ondersteunen stel ik via het Sportakkoord budget beschikbaar om het technisch-, bestuurlijk-, en vrijwillig kader te versterken. Het gaat hierbij onder andere om bestuurscoaching, het opleiden van trainers of de mogelijkheid om een module vrijwilligersmanagement te volgen. Daarnaast richt ik de clubondersteuning effectiever in door een landelijk dekkend netwerk van sport- en beweegloketten op te zetten, waar clubs zich kunnen melden met hun ondersteuningsvraag. Vervolgens wordt hier een passend ondersteuningsaanbod aan gekoppeld, afhankelijk van de behoefte die een club heeft. Op deze manier werk ik samen met de sport aan een unieke verenigingscultuur die aansluit bij de wensen en behoeften van volgende generaties.

Vraag 4

Kunt u aangeven in hoeveel gemeenten inmiddels lokale sport- en beweegloketten operationeel zijn?

Antwoord 4

Sinds de start van het uitvoeringsprogramma van Sportakkoord II (april 2023) zijn vier sport- en beweegloketten operationeel, waarbij twaalf gemeenten aangesloten zijn. Daarnaast zijn tien sport- en beweegloketten in de opstartfase, waarbij nog eens zestien gemeenten aangesloten zijn. Komende periode wordt toegewerkt naar een landelijk dekkend netwerk van minimaal honderd sport- en beweegloketten waar clubs zich kunnen melden met hun ondersteuningsvragen.

Vraag 5

Kunt u aangeven hoeveel clubkadercoaches, verenigingsmanagers en sportparkmanagers er momenteel ingezet worden met behulp van de Brede Regeling Combinatiefuncties?

Antwoord 5

In de meest recente rapportage over de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) van het Mulier Instituut³ staat dat in 55 gemeenten vanuit de BRC in totaal 147 personen als clubkadercoach worden ingezet overeenkomend 67 fte. Cijfers over de aantallen verenigingsmanagers en sportparkmanagers ontbreken in deze rapportage vanwege de herziene regeling. In het najaar

² NOC*NSF, 5 februari 2024, «Inzet betaalde krachten nodig voor behoud Nederlandse sportcultuur» (<https://nocnsf.nl/nieuws/2024/02/inzet-betaalde-krachten-nodig-voor-behoud-nederlandse-sportcultuur>)

³ Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022, Mulier Instituut 2022.

verwacht het Mulier Instituut de BRC Monitor 2023 op te leveren. In deze monitor wordt gerapporteerd hoeveel fte en personen een gemeente heeft aan clubkadercoaches, sportparkmanagers en verenigingsmanagers die betaald zijn vanuit de BRC.

Vraag 6

Hoeveel ondersteuningsbudget is er beschikbaar waarmee sportaanbieders hun vrijwilligersmanagement kunnen versterken? Op welke wijze kunnen sportaanbieders hier gebruik van maken?

Antwoord 6

Via het Sportakkoord is er jaarlijks 2,2 miljoen euro beschikbaar voor ondersteuningsbudget dat rechtstreeks naar clubs gaat. Afhankelijk van de behoefte die clubs zelf hebben, kunnen zij clubondersteuning, clubkaderondersteuning of microbudgetten aanvragen om hun club te versterken. Dat kan bijvoorbeeld gaan om het versterken van vrijwilligersmanagement of het beter opleiden en ondersteunen van het vrijwillig kader. Clubs blijken het zelf vaak moeilijk te vinden om te bepalen welke behoefte ze hebben en welk probleem daadwerkelijk opgelost moet worden. Om die reden wordt in het Sportakkoord ingezet op het scherp krijgen van de hulpvraag van verenigingen. Als de hulpvraag duidelijk is wordt daar vervolgens passende ondersteuning aan gekoppeld.

Vraag 7

Herinnert u zich de aangenomen motie-Van Dijk waarin verzocht wordt op basis van de Human Capital Agenda met een concreet voorstel te komen hoe vrijwilligers in de sport ontzorgd kunnen worden door de inzet van professionals en het organiseren van actieve verbindingen met professionele sportbedrijven?⁴

Antwoord 7

Ja. In een eerder schrijven⁵ heb ik de Kamer geïnformeerd over de wijze waarop deze motie uitgevoerd is. Daarin kondigde ik eveneens aan dat het ontzorgen van vrijwilligers in de nieuwe Human Capital Agenda Sport en het Sportakkoord een plek zou krijgen.

Vraag 8

Op welke wijze hebben deze twee punten, het ontzorgen van vrijwilligers in de sport en het organiseren van actieve verbindingen met professionele sportbedrijven, een vaste plek gekregen in de Human Capital Agenda Sport?

Antwoord 8

In het visiedocument Arbeidsmarkt Sport en Bewegen⁶ dat de leden van de Human Capital Agenda Sport (HCA Sport) in 2023 opgesteld hebben, staat de bijzondere relatie tussen vrijwilligers en professionele krachten expliciet benoemd. De HCA Sport stelt tot doel dat professionals vrijwilligers begeleiden omdat ze belang hebben bij een vrijwillig kader. HCA Sport is onder meer opdrachtgever van een onderzoek dat Mulier Instituut uitvoert naar de wisselwerking tussen vrijwilligers en betaalde krachten. Daarnaast richt de HCA Sport zich ook op de wijze waarop vrijwillige inzet als integraal onderdeel kan worden gezien van een loopbaan binnen de sector sport en bewegen.

⁴ Kamerstuk 35 925 XVI, nr. 149

⁵ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022/2023, 30 234, nr. 329

⁶ Onder andere te vinden op: <https://www.sportwerkgever.nl/nieuws/visie-sportsector-op-arbeidsmarkt/> en <https://www.fnv.nl/nieuwsbericht/sectornieuws/sport-bewegen/2023/06/visie-sportsector-op-arbeidsmarkt>